

OK21 Faktaark – Medarbejdere på det kommunale arbejdsmarked

Opsummering

- Der er over 100 forskellige kommunale overenskomster. De fem største overenskomster udgør over halvdelen af det kommunale arbejdsmarked.
- 504.200 kommunalt ansatte kan omregnes til 403.100 fuldtidsbeskæftigede i 2019. Forskellen mellem antal ansatte og fuldtidsbeskæftigede skyldes bl.a., at blot 47 pct. kommunalt ansatte arbejder på fuldtid.
- Gennemsnitsalderen er stigende på det kommunale arbejdsmarked. Det er særligt tydeligt blandt SOSU-ansatte, hvor 29 pct. er +55 år i 2019.
- Det kommunale sygefravær udgør i gennemsnit 12,1 dagsværk per fuldtidsbeskæftigede i 2019. De 10 pct. sygeste har 57 pct. af sygefraværet.
- 24.000 ansatte er i fleksjob, seniorjob eller ekstraordinært ansat.
- Ud af 16.500 kommunale elever er 9.500 social- og sundhedselever.
- 10 pct. kommunalt ansatte har en anden etnisk baggrund end dansk.
- 39 pct. kommunalt ansatte har en mellemlang videregående uddannelse. De seneste ti år er der kommet 38.100 færre ufaglærte.

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 9

Boks 1: En typisk kommunal medarbejder

ARBEJDER CA. 30 TIMER OM UGEN

HAR EN MELLEMLANG VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

ARBEJDER MED ENTEN ÆLDREPLEJE,
SOM LÆRER ELLER PÆDAGOG

HAR CA. 12 SYGEFRAVÆRS DAGSVÆRK OM ÅRET

ER KVINDE

Det kommunale arbejdsmarked er stort

Det kommunale arbejdsmarked består af 504.200 ansatte og en samlet lønsum på 179 mia. kr. i 2019. Der er over 100 kommunale overenskomster, hvor de fem største overenskomster udgør mere end halvdelen.

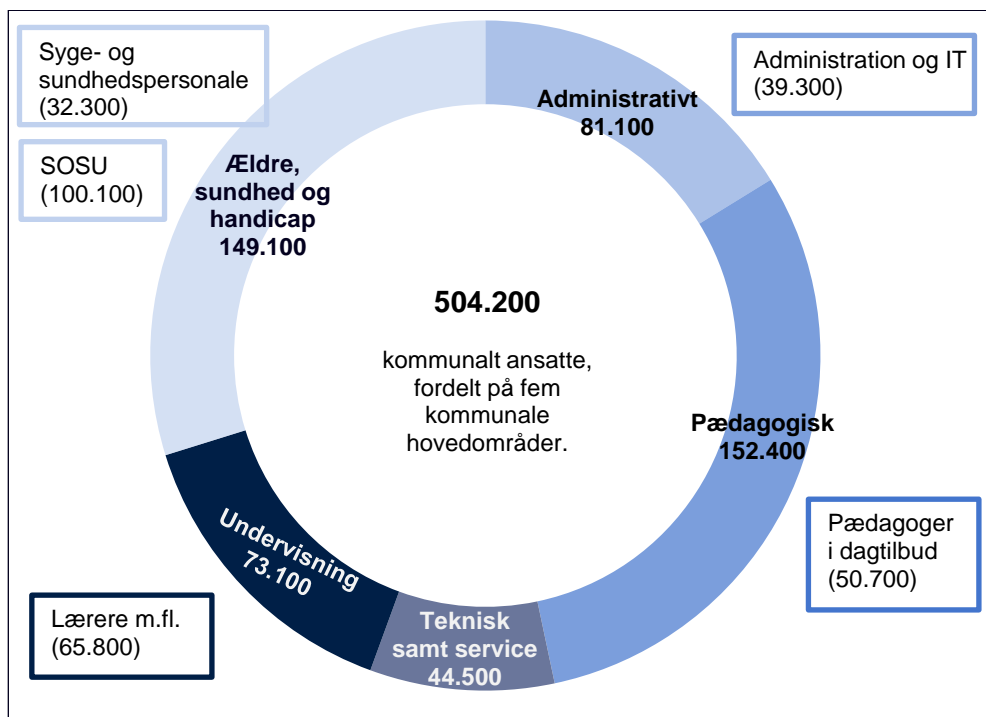
Der er 100.100 medarbejdere på SOSU-overenskomsten, som dermed er den største kommunale overenskomst. Det største hovedområde er det pædagogiske, hvor der er 52.400 ansatte i 2019.

Fra 2010 til 2019 faldt antallet af kommunalt ansatte med 24.100. Antal ansatte var lavest i 2016, men er stegt en smule igen siden.

77 pct. af de kommunalt ansatte er kvinder. Det er en større andel end i de andre sektorer (private, regioner og stat). I den private sektor er 38 pct. kvinder.

Figur 1: De 5 største overenskomster udgør 57 pct. af det kommunale arbejdsmarked

Antal ansatte, områdefordelt, udvalgte overenskomster, november 2019

Anm.: De fem største overenskomster er angivet i firkanterne uden for cirkeldiagrammet.
 Kilde: KRL (SIRKA)

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741

Dok. ID: 2999371

E-mail: LPES@kl.dk

Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

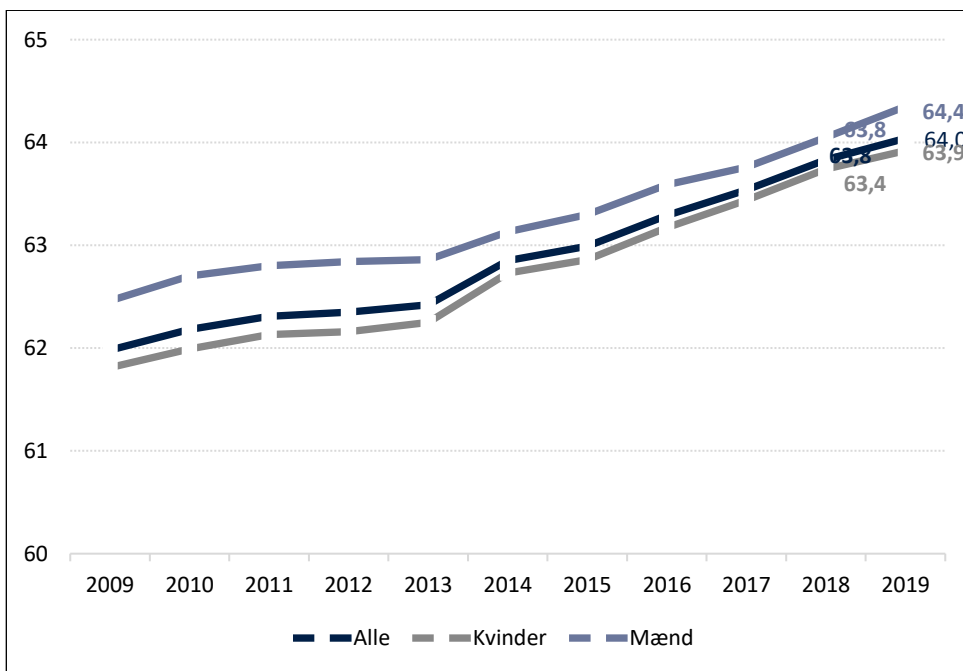
Side 2 af 9

Den kommunale arbejdsstyrke ældes

Gennemsnitsalderen er 45,1 år for kommunalt ansatte i 2019. Det er 1,1 år mere end i 2010. Samtidig er den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder 64 år i 2019. Det er en stigning på 1,7 år siden 2010.

Figur 2: Den gennemsnitlige tilbagetrækningsalder er 64 år

Gennemsnitlig tilbagetrækningsalder for kommunalt ansatte fordelt på køn og alder, 2010-19

Kilde: Egne beregninger på registerdata fra Danmarks Statistik (ILME).

Administration og IT-ansatte er i gennemsnit 48,7 år, og er dermed de ældste blandt de ansatte på de fem største overenskomster.

SOSU-ansatte er blevet 2,1 år ældre i gennemsnit siden 2010. Det er den største stigning blandt ansatte på de fem største overenskomster. Der er 8.000 flere SOSU-ansatte på 55+ år i 2019 end i 2010.

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 9

Få er på fuldtid, mange arbejder på (høj) deltid

Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid er 29,7 timer i 2019. Det er et fald på 48 minutter siden 2010.

47 pct. af kommunalt ansatte arbejder på fuldtid, mens 40 pct. arbejder deltid. De resterende 13 pct. er timelønnede. Mange af de deltidsansatte arbejder på "høj" deltid, dvs. på et højt timetal: 3 ud af 4 deltidsansatte arbejder mindst 28 timer om ugen.

Det er især i omsorgsfagene der er en høj andel på deltid. Fx arbejder 64 pct. af SOSU-ansatte på deltid, og ligeledes for 56 pct. af pædagoger i dagtilbud. Til sammenligning arbejder 70 pct. af administration og IT-ansatte på fuldtid.

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

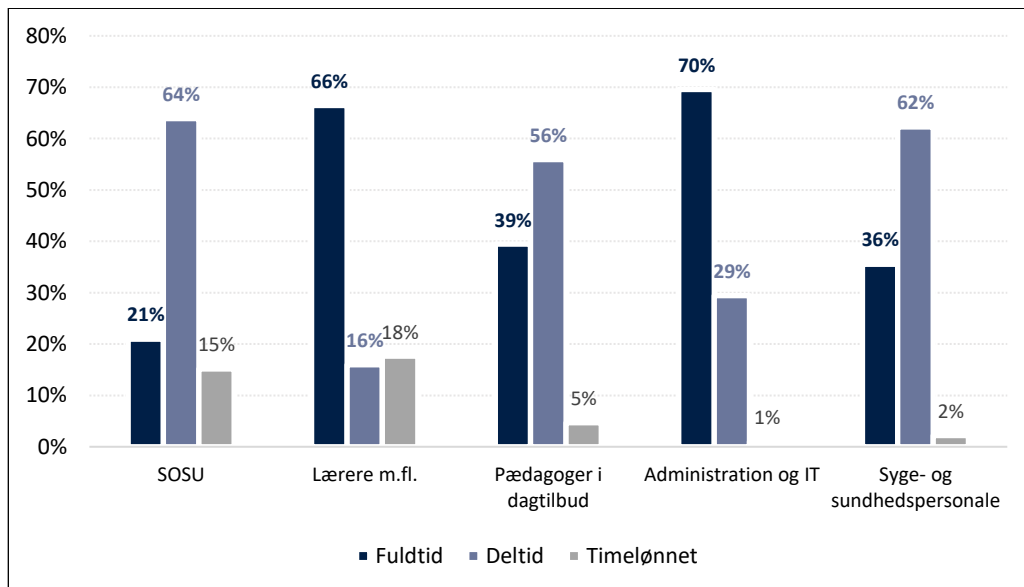
E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 9

Figur 3: Hver femte SOSU-ansatte arbejder fuldtid

Andel ansatte fordelt på beskæftigelsesomfang i de fem største overenskomster, 2019

Kilde: KRL (SIRKA)

Sygefraværet er højest i omsorgsfagene

Det kommunale sygefravær udgør 12,1 dagsværk pr. fuldtidsbeskæftigede i 2019, hvilket er 0,6 dagsværk mindre end i 2010.

Sygefraværet er højest på områderne ældre, sundhed og handicap (14,2 dagsværk), samt det pædagogiske område (13,7 dagsværk).

Blandt de største overenskomstgrupper har social- og sundhedspersonalet det højeste sygefravær på 16,3 sygefraværsdagsværk. Administration og IT har det laveste sygefravær på 8,9 dagsværk.

Udviklingen i sygefraværet varierer i perioden mellem overenskomsterne. Mens pædagoger i dagtilbud har haft et fald på 0,8 dagsværk mellem 2010 og 2019, har ansatte på overenskomsten for lærere m.fl. haft en stigning på 0,3 dagsværk. Denne stigning var dog størst i perioden indtil 2015, hvorefter sygefraværet for lærerne generelt har været faldende. For SOSU'erne faldt sygefraværet næsten uafbrudt indtil 2014, hvorefter det er begyndt at stige igen. Administration og IT-personalet oplevede en stor stigning i fravær fra 2010 til 2011, men siden er sygefraværet for gruppen faldet, så det nu er på niveau med 2010.

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

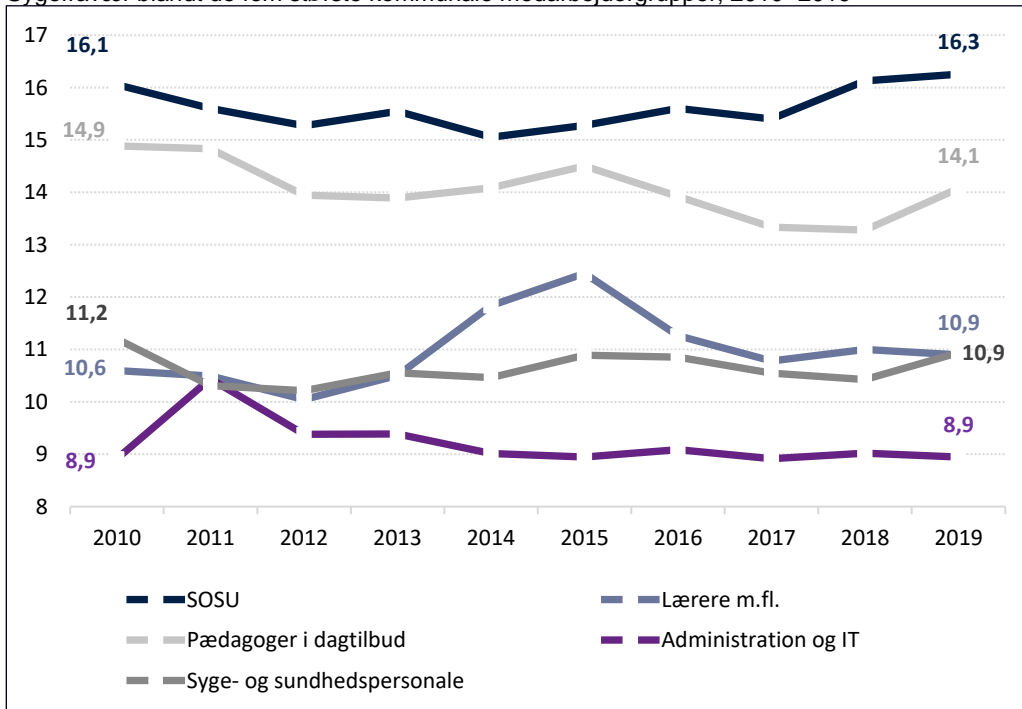
E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 9

Figur 4: SOSU har højeste sygefravær på 16,3 dagsværk

Sygefravær blandt de fem største kommunale medarbejdergrupper, 2010–2019

Anm.: Opgjort i sygefraværdagsværk pr. fuldtidsbeskæftigede.

Kilde: KRL (SIRKA)

Fleksjob er den med anvendte arbejdsmarkedspolitiske ordning for kommunalt ansatte

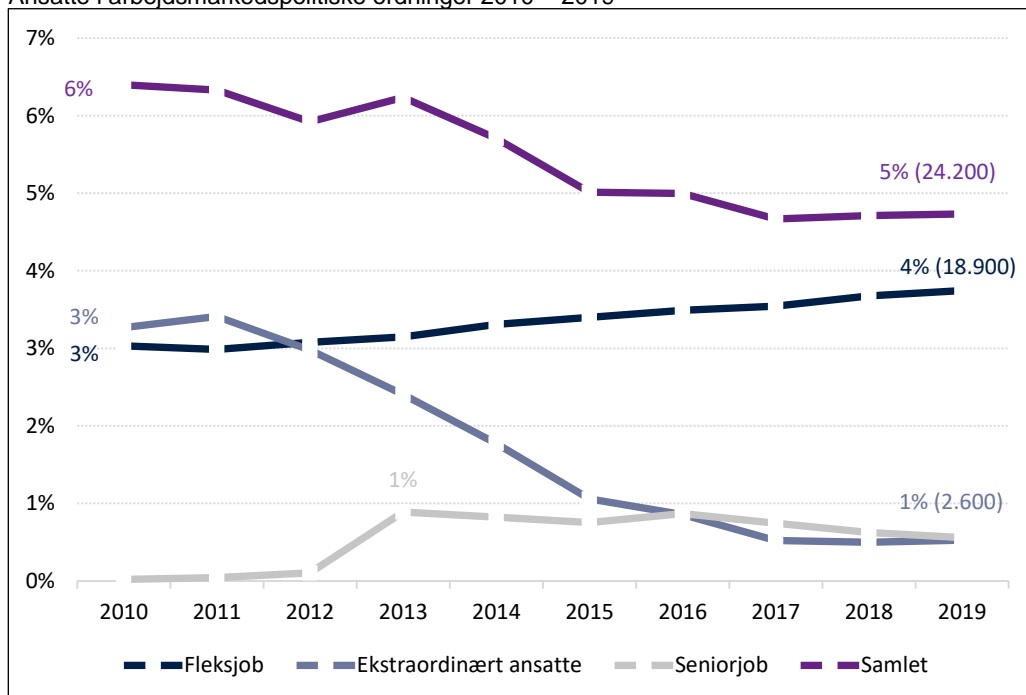
Der er 24.200 ansatte i arbejdsmarkedspolitiske ordninger, svarende til 5 pct. af alle kommunalt ansatte. Den mest anvendte ordning er fleksjobordningen. Knap 18 pct. af alle ansatte på en arbejdsmarkedspolitisk ordning er ansat inden for hovedområdet teknisk samt service.

Fra 2010 til 2019 er andelen af ansatte i arbejdsmarkedspolitiske ordninger faldet med 2 procentpoint. Faldet kan forklares med et generelt fald i ekstraordinære ansættelser, der er faldet med 3 procentpoint. Andelen af fleksjobbere er derimod steget en anelse.

Andelen af seniorjobbere var lav frem til 2012, hvor en udvidelse af ordningen i perioden januar til og med juni 2013 førte til en stigning. Niveaueet af seniorjobbere har været nogenlunde stabilt siden, dog med et lille fald siden 2016.

Figur 5: Andelen af fleks- og seniorjobbere er steget

Ansatte i arbejdsmarkedspolitiske ordninger 2010 – 2019

Anm.: Antal personer i fleksjob, ekstraordinær ansættelse eller seniorjob i parentes.
 Kilde: KRL (SIRKA)

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
 Dok. ID: 2999371

E-mail: LPES@kl.dk
 Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
 Postboks 3370
 2300 København S

www.kl.dk
 Side 6 af 9

De fem største kommunale elevoverenskomster

Der er 16.500 elever i kommunerne. De fem største elevgrupper i kommunerne er SOSU¹, pædagogstuderende, PAU-elever, elever under administration og it-overenskomsten² samt EGU-elever/IGU-praktikanter.

Den største elevgruppe er på SOSU-overenskomsten med 9.500 elever i 2019. Det svarer til 57 pct. af alle de kommunale elever. Den næststørste elevgruppe er de pædagogstuderende med 3.300 elever.

For 3 ud af de 5 største elevgrupper har antallet af ansatte været relativt stabilt siden 2009. Undtagelserne er PAU-elever, der siden 2012 har oplevet et markant fald på godt 2.300 elever, og SOSU-eleverne, der mellem 2011 og 2017 oplevede et stort fald på godt 6.600 elever, men som siden har oplevet en hurtig stigning, så antallet nu er på knap 9.500 elever.

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

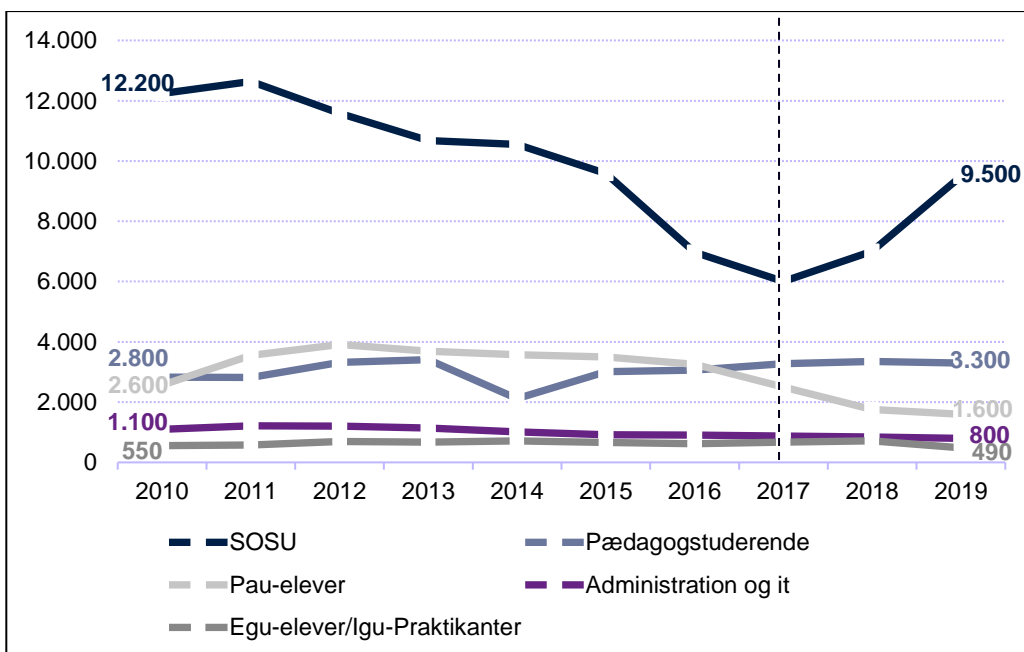
E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 9

Figur 6: SOSU-elever udgør over halvdelen af de kommunale elever

Antal elever blandt de fem største elevoverenskomster, 2010 – 2019

Anm.: Den stiplede linje angiver, at SOSU-uddannelsen i 2017 blev omlagt til to særskilte uddannelser: en hjælper- og assistentuddannelse.

Kilde: KRL (SIRKA)

¹ SOSU-overenskomsten dækker både over social- og sundhedsassistentelever og -hjælperelever.

² Denne gruppe består primært næsten udelukkende af kontorelever.

10 pct. kommunalt ansatte har anden etnisk herkomst end dansk

Kommunerne har den højeste andel af ansatte med ikke-vestlig baggrund i den offentlige sektor med 7 pct. ansatte med ikke-vestlig herkomst (tal fra Danmarks Statistik). I det private har 8 pct. af alle ansatte ikke-vestlig baggrund.

I 2019 har 10 pct. kommunalt ansatte en anden etnisk herkomst end dansk (KRL tal). Af de fem største overenskomster har SOSU-ansatte den højeste andel med 15 pct. ansatte med ikke-vestlig baggrund.

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 9

Boks 4: En typisk kommunal medarbejder med ikke-vestlig baggrund

ER 35-44 ÅR

ARBEJDER SOM SOCIAL- OG SUNDHEDSPERSONALE (SOSU)

ARBEJDER INDENFOR TEKNIK- OG SERVICEOMRÅDET

*ANSATTE MED IKKE-VESTLIG BAGGRUND UDGØR 7,8% AF DE
KOMMUNALT ANSATTE, HVILKET SVARER TIL 38.600 MEDARBEJDERE.*

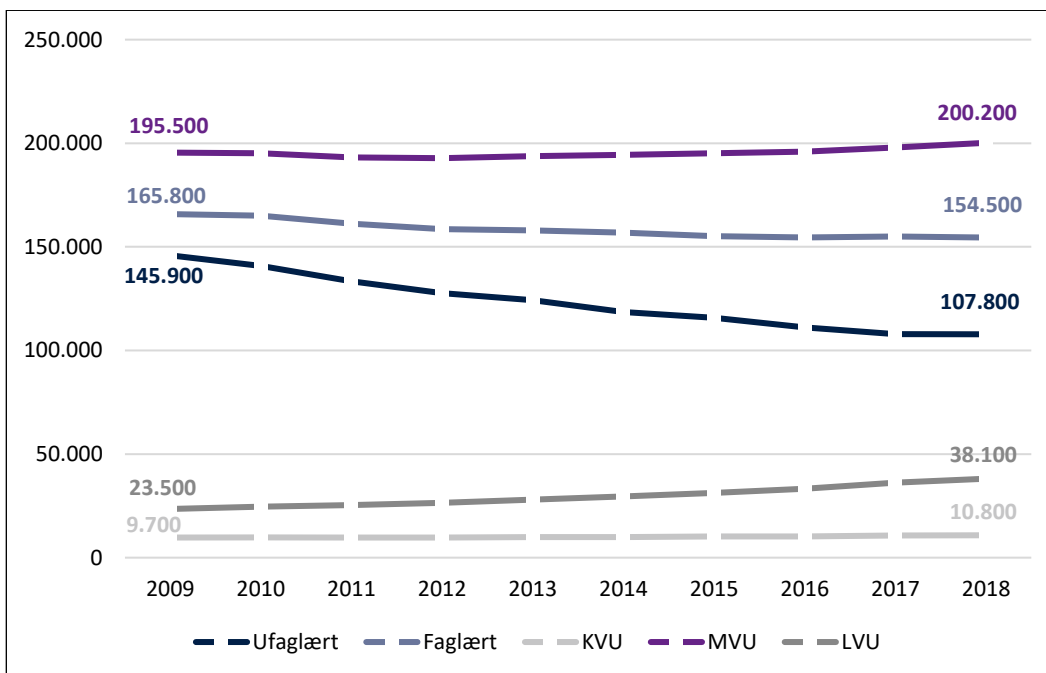
Færre kommunalt ansatte er ufaglært

Mellem 2009 og 2018 er antallet af ufaglærte faldet med lidt mere end 38.100 personer, svarende til et fald på 26 pct., mens antallet af ansatte med lange videregående uddannelser er steget med lidt mere end 14.700, svarende til lidt 62 pct. I perioden er antallet af faglærte faldet med 11.300 personer, svarende til 7 pct. Blandt de ansatte med korte- og mellemlange videregående uddannelser er antallet steget med hhv. 1.100 (12 pct.) og 4.700 (2 pct.).

Der er forholdsmæssigt flest ufaglærte blandt de mandlige ansatte og forholdsmæssigt flest med en mellemlang videregående uddannelse blandt de kvindelige ansatte.

Figur 7: 38.100 færre ufaglærte kommunalt ansatte

Antal kommunalt ansatte fordelt på uddannelsesniveau, november 2009-2018

Anm.: KVU= kort videregående uddannelse, MVU= mellemlang videregående uddannelse, LVU = lang videregående uddannelse.

Kilde: Egne beregning på registerdata fra Danmarks Statistik (RAS, UDDA)

Dato: 26. oktober 2020

Sags ID: SAG-2020-01741
Dok. ID: 2999371

E-mail: LPES@kl.dk
Direkte: 3370 3895

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 9